

Saksframlegg

Arkivnr. F00	Saksnr. 2016/2178-2	
Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne	6/17	03.04.2017
Utvalg for helse og omsorg	10/17	03.04.2017
Kommunestyret	17/17	06.04.2017

Saksbehandler: Bodil Brå Alsvik

Forslag til forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig i Midtre Gauldal kommune - høring

Dokumenter i saken:

- 1 I Lovendring om rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester - kriterier og ventelister Det kongelige helse- og omsorgsdepartement
- 2 S Forslag til forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig i Midtre Gauldal kommune
- 3 X Nye lovbestemmelser vedtatt 170616

Vedlegg:

- 1 Lovendring om rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester - kriterier og ventelister
- 2 Nye lovbestemmelser vedtatt 170616

Ingress

Retten til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester presiseres nå gjennom en kommunal forskrift.

Saksopplysninger

Bakgrunn for saken

Ny § 3-2 a andre ledd i helse- og omsorgstjenesteloven innebærer en plikt for den enkelte kommune til å utarbeide kommunal forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig tilrettelagt for heldøgns tjenester. Kommunal forskrift skal vedtas av Kommunestyret etter offentlig høring. Høringsforslag til forskrift gjeldende for Midtre Gauldal kommune legges med dette fram til politisk behandling.

Faktiske opplysninger

Stortinget vedtok i 2016 endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven om rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester – kriterier og ventelister.

Retten til sykehjemsplass eller opphold i tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester er presisert i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 e første ledd. Her framgår det klart at pasient eller bruker har rett til slikt opphold dersom dette etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste kommunale tilbudet som kan sikre pasienten/brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester. Kommunen har korresponderende plikt til å tilby slike tjenester. I slike tilfeller må pasient/bruker tildeles plass og kan ikke settes på venteliste.

En av de nye bestemmelsene pålegger kommunene å utarbeide egen lokal forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Den kommunale forskriften skal tre i kraft 1. juli 2017. Det er varslet at det også vil bli utarbeidet nasjonale kriterier som vil tre i kraft på et seinere tidspunkt. Det vises til Nye lovbestemmelser vedtatt 17. juni 2016 som er vedlagt saken.

Vurdering

Lokal forskrift vil ikke innebære vesentlige endringer i forhold til dagens praksis. Retten til langtidsopphold i institusjon er allerede gjeldende, og ny lokal forskrift understreker og presiserer denne retten. Midtre Gauldal kommune bruker laveste effektive omsorgsnivå (LEON) som prinsipp ved tildeling av tjenester og tiltak i omsorgstrappen. Tjenester på lavere nivå skal som hovedregel være forsøkt før tildeling av langtidsplass i sykehjem. Hovedkriteriet for tildeling av slik plass er at det er behov for døgkontinuerlig oppfølging av medisinsk behandling, pleie og tilsyn som ikke krever sykehusinnleggelse, men hvor hjelpebehovet er uforutsigbart og ikke kan tidfestes. Hva slags (bo-) og helse- og omsorgstilbud som blir gitt til den enkelte vil bero på en faglig forsvarlig og skjønnsmessig helhetsvurdering av behovet, samt på hva brukeren/pasienten selv ønsker.

Retten til å bli satt på en venteliste er imidlertid ny. Ventelisten vil i realiteten fungere som en «vurderingsliste» siden det her ikke er snakk om en «venteliste» i tradisjonell forstand. Pasienter/brukere på venteliste skal ha vedtak om forsvarlig og behovsdekkende helse- og omsorgshjelp mens de venter på å få tildelt plass. Ved ledig plasser skal den med størst hjelpebehov ut fra fastsatte kriterier (jfr. forskriften § 4) prioriteres.

Rådmannens forslag til forskriftstekst:

Forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig i Midtre Gauldal kommune

Hjemmel:

Vedtatt i Midtre Gauldal kommunestyre (xx.xx.2017) med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) § 3-2-a, andre ledd, jf. lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven) § 2-1 e.

§ 1. Formål

Forskriftens formål er å sikre at pasienten eller brukeren får nødvendige og forsvarlige helse og omsorgstjenester, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a, i samsvar med rettighetsbestemmelse i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 e.

Forskriften skal bidra til å klargjøre kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig, samt beskrive hvordan pasienten og brukeren kan ivaretas i ventetiden.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder alle som bor eller oppholder seg i Midtre Gauldal kommune, jfr. lov 24. juni 2011 nr. 30 § 3-1 første ledd, og som har et varig, omfattende, døgnkontinuerlig pleie- og omsorgsbehov som ikke kan oppfylles tilstrekkelig i eget hjem eller annen tilpasset bolig. Langtidsopphold gis ved kommunens sykehjem eller botilbud med tilsvarende tjenester. Forskriften gjelder i tillegg for pasienter og brukere som har konkrete planer om å flytte til kommunen og som har et så omfattende tjenestebehov at det er nødvendig at bo- og tjenestetilbudet er avklart i forkant.

§ 3. Grunnlag for vurdering og tildeling

Midtre Gauldal kommune bruker lavest effektive omsorgsnivå (LEON) som prinsipp ved tildeling av tjenester og tiltak i omsorgstrappen. Omsorgstrappen har tjenester på ulike nivå der økende hjelpebehov møtes med økende og mer omfattende tjenestetilbud av ulik art. Tjenester på lavere nivå skal som hovedregel være forsøkt førtildeling av langtidsplass i sykehjem. Vurdering av behovet for helsehjelp skjer via kartleggingsverktøyet IPLOS. IPLOS er et lovpålagt helseregister med data som beskriver bistandsbehov og ressurser til de som søker eller mottar kommunale helse- og omsorgstjenester. Kommunen skal vurdere pasientens eller brukerens samtykkekompetanse og eventuelle behov for å få oppnevnt en partsrepresentant i saken.

Ved vurdering tas det hensyn til søkers:

- A. Helsetilstand
- B. Mentale tilstand
- C. Kognitiv svikt
- D. Evne til egenomsorg
- E. Boforhold
- F. Nettverk og dets omsorgsevne

Pasienten og brukerens skal medvirke ved utformingen av tjenestetilbud, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1.

§ 4. Kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem

Hovedkriteriet er at langtidsopphold i sykehjem tildeles personer med behov for døgnkontinuerlig oppfølging av medisinsk behandling, pleie og tilsyn som ikke krever sykehusinnleggelse, men hvor hjelpebehovet er uforutsigbart og ikke kan tidfestes.

Andre kriterier som skal vektlegges ved vurdering for tildeling er:

- A. Personer som har behov for langvarige helse- og omsorgstjenester gjennom hele døgnet, der andre aktuelle tjenester har vært forsøkt uten å dekke nødvendig og forsvarlig behov for helse- og omsorgstjeneste.
- B. Langtidsplass skal i hovedsak benyttes for personer over 67 år.
- C. Personer med hjelpebehov der nødvendig kompetanse og utstyr for å sikre helseoppfølging og behandlinger kun kan gis i sykehjem.
- D. Personer i livets slutfase med behov for palliativ behandling, tilsyn og omsorg gjennom hele døgnet.
- E. Personer med langtkommen demenslidelse som har behov for kontinuerlig oppfølging, skjerming og omsorg gjennom hele døgnet.

Personer som bor hjemme med behov for mer enn 25 timebaserte tjenester i hjemmet pr uke, der behovet for tjenester kan tidfestes, kan vurderes for langtidsplass.

Det vises til Retningslinjer for tildeling av helse- og omsorgstjenester i Midtre Gauldal kommune (kommunens tildelingskriterier), samt til serviceerklæringen for tjenesten.

§ 5. Søknad og vedtak

Tildeling av langtidsopphold skjer på bakgrunn av helseopplysninger, søknad og vurdering av individuelle behov. På bakgrunn av dette fattes det enkeltvedtak. Søknadsskjema finnes elektronisk

på kommunens egen hjemmeside og på Forvaltningskontoret.

Søknad sendes til Forvaltningskontoret som behandler og vurderer søknad og søkerens behov for tjenester.

§ 6. Venteliste

Dersom søker fyller kriteriene for langtidsopphold, men kan få forsvarlige helse- og omsorgstjenester i hjemmet i påvente av langtidsoppholdet, skal kommunen sette søker på venteliste dersom det ikke er ledig plass. Ved ledig plass skal alle på ventelista vurderes av Forvaltningskontoret. Ved ledige plasser skalden med størst hjelpebehov ut fra kriteriene i § 4 prioriteres. Forvaltningskontoret har ansvar for å holde oversikt over personer som venter, og å vurdere situasjonen jevnlig. Dersom opphold i sykehjem etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste tilbudet som kan sikre pasienten eller brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester, skal slikt opphold tildeles umiddelbart. Pasienten eller brukeren kan i slike tilfeller ikke settes på venteliste.

§ 7. Tiltak i påvente av langtidsopphold i sykehjem

Personer med vedtak og som venter på langtidsopphold i sykehjem skal få andre nødvendige tjenester for å sikre nødvendig og forsvarlig helsehjelp i ventetiden. Dette kan for eksempel være økt hjemmesykepleie, hjemmehjelp, dagsenter, støttekontakt, korttidsopphold og/eller andre tjenester i omsorgstrappen. Personer som mottar hovedomsorgen fra sine pårørende, skal få tilbud om avlastende tiltak for særlig tyngende omsorgsoppgaver. Plass ved dag- og aktivitetssenter skal også vurderes. Ved endring av helsetilstand i påvente av plass må det gjøres en ny vurdering.

§ 8. Saksbehandlingstid

Kommunen skal forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold. Dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en henvendelse kan besvares, skal det snarest mulig gis et foreløpig svar. I svaret skal det gjøres rede for grunnen til at henvendelsen ikke kan behandles tidligere, og såvidt mulig angis når svar kan ventes. Foreløpig svar kan unnlates dersom det må anses som åpenbart unødvendig.

Det gis foreløpig svar dersom en henvendelse ikke kan besvares i løpet av en måned etter at den er mottatt.

§ 9. Egenandel

Kommunens beregning av egenandel følger av forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. Egenbetalingen for helse- og omsorgstjenester i sykehjem følger reglene i forskrift 16. desember 2011 nr. 1349 om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester i institusjon og lokale retningslinjer.

§ 10. Klageadgang

Vedtak kan påklages til Fylkesmannen, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 7-2. En klage skal være skriftlig, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 7-3. En eventuell klage fremsettes for Forvaltningskontoret i Midtre Gauldal kommune, som tar saken til vurdering i første instans. Dersom det ikke gis medhold skal Forvaltningskontoret sende klagen uten ugrunnet opphold til Fylkesmannen for endelig vurdering og avgjørelse. Klagefrist er 4 uker, og skal fremgå av vedtaket jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 7-5. For nærmere opplysninger, eller ved behov for hjelp til å fremsette en eventuell klage kan Forvaltningskontoret bistå.

§ 11. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft fra 1. juli 2017.

Det tilrås at framlagte forslag til kommunal forskrift legges ut til offentlig høring i 2 mnd., for deretter ny og endelig behandling i Kommunestyret.

Rådmannens innstilling

1. Kommunestyret vedtar at forslag til Forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilvarende bolig i Midtre Gauldal kommune legges ut til offentlig høring.
2. Høringsfrist fastsettes til 10. juni 2017.

Saksprotokoll i Rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne - 03.04.2017

Rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne har ikke merknader til rådmannens innstilling.

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne har ikke merknader til rådmannens innstilling.

Saksprotokoll i Utvalg for helse og omsorg - 03.04.2017

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunestyret vedtar at forslag til Forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilvarende bolig i Midtre Gauldal kommune legges ut til offentlig høring.
2. Høringsfrist fastsettes til 10. juni 2017.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 06.04.2017

Innstillingen fra utvalg for helse- og omsorg – enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kommunestyret vedtar at forslag til Forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilvarende bolig i Midtre Gauldal kommune legges ut til offentlig høring.
2. Høringsfrist fastsettes til 10. juni 2017.